

VERKLARING

Over de

Eerste Algemene Zendbrief van de Apostel Petrus

door

Dominicus Goltzius

1 PETRUS 2 VERS 4 EN 5

Tot welken komende, als tot een levenden steen, van den mensen wel
verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar.

Zo wordt gij ook zelf, als levende stenen gebouwd, tot een geestelijk huis, tot
een heilig Priesterdom, om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode
aangenaam zijn door Jezus Christus.

Hoewel God de eerste en opperste oorzaak van des mensen *zaligheid* is, zo
moet nochtans ook de mens zelf het zijne doen, om zijn *zaligheid* uit te werken en
te verkrijgen. Twee dingen zeggen wij hier:

Eerst, dat God de *eerste* en *opperste oorzaak* van des mensen *zaligheid* is; wat
gemakkelijk te geloven is als men overdenkt dat God voor de grondlegging der
wereld en zo van eeuwigheid Zijn Zoon tot de zaligmaker van de zondaren heeft
geordineerd, en sommige uitverkoren tot die zaligheid in Christus Jezus; Dat God
in de *tijd* Die Zaligmaker aan de gevallen mens, nu een zondaar geworden zijnde
heeft geopenbaard om niet ten enenmale te wanhopen; Dat God *met verloop des*
tijds die Zaligmaker nog duidelijker bekend gemaakt, en eindelijk *in de volheid van*
de tijd die Zaligmaker gezonden in de wereld, om de zaligheid voor Zijn
uitverkorene door Zijn bloedige offerande te verdienen waarom *Zacharias* wel
terecht mocht zingen: *De Heere, de God Israëls heeft verlossing teweeg gebracht*

Zijn volk, en heeft enen hoorn der zaligheid ons opgericht, ect. Luc.1:68/69/70.

Daarna zeggen wij, niet tegenstaande God aldus de opperoorzaak is van de zaligheid van de mensen, dat de mensen evenwel ook het zijne moet doen om die zaligheid te verkrijgen, dat is, hij moet die middelen gebruiken waardoor hij *zijn zelfs zaligheid kan uit werken met vreze en beven*; volgens Phil.2:12. God zelf heeft onze zaligheid verordineerd in het gebruik van de middelen; zoals Paulus leert in 2.Thess.2:13. *God heeft u verkoren tot de zaligheid, in heiligmaking van de Geest en geloof van de waarheid.* De mens dan een redelijk schepsel zijnde en niet een onbeweeglijk blok, maar met verstand en reden begaafd, heeft zich te schikken tot het gebruik van zulke nodige middelen; gelijk daarom de vermaningen dien over vele in Gods Woord gevonden worden. En om dit nog met een duidelijker woord te zeggen: De mens moet niet menen dat het genoeg is dat Christus Jezus als een Zaligmaker in de wereld gekomen is, maar dat hij trachten moet om die Zaligmaker te *kennen* en door het *geloof* aan Hem deel te hebben, en zo door het *geloof* in Hem *zalig* te worden, gelijk de *zaligheid der zielen het einde van het geloof* is. 1.Pet.1:9. Ja, heeft Christus Jezus de moeite gedaan om tot de zondaar en een ellendig schepsel te *komen*, zo moet het de zondige mens de pijn waard zijn om tot Jezus Christus te *komen*, en op Hem hoe langer hoe meer *gegrondvest* te worden.

Dit heeft *Petrus* zo verstaan; want in hoofdstuk 1:20. Heeft hij zijn gelovige geleert, dat Christus als een *onbestraffelijk en onbevlekt Lam, voorgekend zijnde voor de grondlegging der wereld, in deze laatste tijden geopenbaard* was; zo was God dan de opperoorzaak van des mensen zaligheid: maar terwijl dat geschied was *om hunnent wil*, zo toonde de Apostel vers 21/22. Dat door hen iets moest gedaan worden, zouden zij verzekert worden dat hun zonden door dat Lam, en zo de oorzaak van hun rampzaligheid, weggenomen waren; en dat was, *door Hem te geloven in God, en hunne zielen te reinigen in de gehoorzaamheid aan de waarheid, door de Geest.* Doch, daar laat de Apostel het niet bij, maar hij vereist in onze tegenwoordige tekst, dat zij al nader tot die Zaligmaker en dat Lam moesten *komen*; ja met dat doel komen, om vaster op Hem gebouwd te worden. Was de Heere Jezus nu tot hen *gekomen*, in de verkondiging van Zijn *Evangelie*, en hadden zij daarin reeds *gesmaakt* Zijne *goedertierenheid*, zo moesten zij al gedurig *tot Hem komen*, om op Hem, als de enige *grondsteen* hunner zaligheid, onbeweeglijk tot een *geestelijk huis gebouwd* te worden. Dit vereist de Apostel in

deze twee verzen die ons nu in orde voorkomen: Tot welken komende, als tot éne levende steen, ect.

Met dit 4e vers begint de tweede algemene vermaning van de Apostel in dit hoofdstuk en loopt tot vers 11. Strekkende daartoe, om geestelijker wijze in *Christus gebouwd* te worden. Dat de Apostel zo even te voren van *kinderkens* en van het *opwassen* der kinderen gesproken hebbende, hier nu vermaant tot *opgebouwd* te worden, daarin wordt door sommige uitleggers een *aardigheid* aangemerkt; voor zover hij schrijvende aan de Joden van wie de Hebreeuwse taal de moedertaal was, niet onbekend was, dat het Hebreeuwse woord, dat *kinderen* betekent, afkomt van een woord, dat *bouwen* betekend, om dat de kinderen uit hun ouders *gebouwd* worden, en uit de kinderen wederom andere families of geslachten *gebouwd* worden; en dat dan de Apostel daarop ziende, eerst van *kinderen* gesproken heeft en nu van *gebouwd* te worden. Doch, of de Apostel daarop het oog geslagen heeft laten wij staan. Wij kunnen zeggen dat de Apostel gesproken hebbende van een *opwassen*, namelijk van *kinderen*, vers 2. Nu overgaat tot een ander *opwassen*, van een *huis* of *gebouw*, hetwelk ook gezegd wordt op te wassen, Zie Ef.2:21. Het is ondertussen zeker, dat hij van Christus gesproken hebbende, van Hem overgaat tot die vermaning, om als *levende stenen gebouwd te worden*. In deze vermaning houdt hij deze orde, dat hij:

Eerst, den inhoud van die vermaning geeft, vers 4/5.

Daarna, die bevestigt uit drie plaatsen uit het Oude Testament, met een bijzondere toe-eigening daarvan op deze zijn gelovigen, vers 6/7/8.

Ten derden, maakt hij daarvan een besluit genomen van de heerlijke staat van de gelovigen, waartoe zij tegenwoordig gebracht waren. Vers 9 en 10.

Wij beginnen met het eerste. De inhoud van de vermaning van de Apostel wordt gevonden in vers 4 en 5. En daarin komt ons weer voor:

1. De voorbereiding die de Apostel maakt tot zijn vermaning die tegelijk de grond is van dezelve vers 4.

2. De plicht waartoe hij hen vermaant.

3. De aanwijzing van het heerlijk einde. Beide in vers 5.

Eerste Deel.

1. De voorbereiding of grond wordt te kennen gegeven in het woord **komen**, dat Petrus hier zijn gelovigen toeschrijft; en dan toont hij verder, de Persoon, en bijzonder de heerlijkheid van de Persoon, tot Wie zij gekomen waren.

1.1. *Komende*, zegt de Apostel. Dit grondwoord wordt verschillend vertaald na dat de zaak vereist waarvan gesproken wordt; meestal evenwel door, *gaan, komen, toegaan* en *tot* iemand *komen*, en zo vinden wij het hier ook. Doch van een eigenlijk of lichamelijk *komen* wordt hier niet gesproken, maar van een geestelijk *komen*; wat blijkt omdat hij tot Wie men komt, Christus Jezus is, zoals dadelijk duidelijker zal gezegd worden. Deze mensen zijn wel eertijds tot Christus *gekomen*, maar zij hebben de zaligheid voor hun zielen niet in Hem gevonden noch die meegebracht; de oorzaak was, omdat zij tot Hem alleen als mens *kwamen* met de voeten van het lichaam, of alleen tot Hem als leraar, uit gewone *nieuwsgierigheid*, om de aangename woorden uit Zijn mond te horen en Zijn wonderwerken te zien; maar zij *kwamen* tot Hem niet als de beloofde Messias, als hun Zaligmaker om door Hem tot Zaligheid gebracht te worden; Waarom ook wel vele tot Christus eerst gekomen zijnde daarna wederom van Hem zijn weggegaan. Doch onze Apostel sprekende hier van een *komen*, dat Hij Zijn gelovigen toeschrijft, verstaat daar door zo'n *komen*, waar door zij gebracht waren in de staat van de genade, *en tot de zaligheid door het geloof bewaard* werden zoals uit het eerste hoofdstuk gehoord is. En om het nog duidelijker te zeggen, door dit geestelijk *komen tot Christus* wordt te kennen gegeven het *geloof*, waardoor zij Christus en Zijn Evangelie hadden aangenomen. *Komen* wordt immers door *geloven* uitgedrukt. Joh.6:37/44. Met de *voeten* van het *geloof* en van de *ziel* waren zij dan tot Christus genaderd. Dit hun *geloven in Christus* wordt zeer terecht *komen* genoemd, want zoals door het *komen* een gemeenschap word teweeg gebracht tussen hem, *die komt*, en tussen hem; *tot Wie men komt*; Zo is het ook, dat als de ziel in Christus gelooft, en door het geloof Christus leer aanneemt, zo word dan tussen die ziel en Christus een zoete gemeenschap veroorzaakt. En zo was het met deze gelovige. Doch het is opmerkelijk dat onze Apostel niet zegt *tot welken gij gekomen zijnde*, maar *komende*, in de tegenwoordige tijd; want daardoor geeft hij te kennen dat het niet genoeg is eenmaal tot Christus te *komen*, of *gekomen te zijn*, door belijdenis van het geloof en omhelzing van zijn Evangelie, maar dat het een gedurig werk is wat men niet moet nalaten; en dat wel te recht; want *ziet men op het geloof*, dat heeft zijn dagelijkse *toeneming* en *versterking* nodig; en nu, van wie ontvangt men die, dan van Christus; en hoe ontvangt men die van Christus, dan door tot Hem gestadig te *komen*? *Ziet men ook op Christus*; Hij is een *goedertieren Heere*, zoals uit het voorgaande vers gehoord is. Die dan eenmaal gesmaakt

hebben, hoe *zoet* en *goed*, hoe *vriendelijk* en *goedertieren* de *Heere* is, die kan niet gemakkelijk verzadigd worden, maar zoek al wederom tot Hem te *komen*; gelijk hij die eenmaal aan een goede tafel wel onthaald is. Summa, dit *komen tot Christus* wordt hier gesteld tegen het volgende *verwerpen*.

1.2. De Persoon *tot Wie* zij *kwamen*, wordt Christus gezegd te zijn, *tot Welken*, dat zijn opzicht heeft op het voorgaande vers, *Heere*, Die *goedertieren* is. Doch in het bijzonder wordt deze *Persoons heerlijkheid* nader te kennen gegeven, als daarbij gedaan wordt, *als tot een levenden Steen, van de mensen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar*. Christus wordt hier dan genoemd een *levende Steen*; en daar na wordt getoond in welke achting Hij geweest is:

Eerst bij de mensen.

Daarna bij God.

1.2.a. Om de uitnemendheid van Christus persoon uit te drukken, wordt Hij *eerst* genoemd een *levende Steen*.

1.2.a.* Hij komt ons hiervoor: *Als een steen*. Zo noem de Apostel Hem hier, omdat Zijn bedoeling was van *bouwen* of *opgebouwd te worden*, te spreken. De Heere Christus komt ons meer in de Heilige bladeren voor onder deze benaming en gelijkenissen, zoals Petrus zelf tot dat einde twee plaatsen uit de Schriften van het Oude Testament in het vervolg bijbrengt. Hoewel Christus om enige redenen wel mag vergeleken worden bij een gewone *steen*, die zelfs op de weg gevonden wordt, waarbij een vastigheid en duurzaamheid is, zo ook in Christus; en zoals van die *stenen* op de weg, *De ENE* kan zijn tot een *aanstoot*, zodat men daarover komt te struikelen en te vallen; niet minder dat in Christus waarachtig zijnde bij toeval van de ongelovigheid van de mensen; gelijk waarom in het vervolg, vers 7. Hij genoemd zal worden een *Steen des aanstoots* en een *rots der ergernis*; *DE ANDERE*, de andere steen kan zijn tot *rust* en *verkwikking*; zoals *Jacob* zo'n *ruststeen* op zijn weg onder zijn hoofd legde. Gen.28. En als *Mozes handen zwaar* werden, zo werden die ondersteunt en geholpen door een *steen*. Exod.17:12. Zo is het ook met Christus, Die de ziel *rust* toebrengt. Matth.11:29. en ook hulp of sterkte in zware vervolgingen. Phil.4:13. Zodat ieder gelovige die tot nog toe is staande gebleven tegen de verzoeking van de satan, Christus wel met recht mag noemen, *Eben Haëzer*, *Steen der hulpe*; en zeggen: *tot hiertoe heeft mij de Heere geholpen*; zoals Samuël eens deed. 1.Sam.7:12. Hoewel nu, zeg ik, de Heere Christus bij deze

en genen *steen*, in het (al)gemeen wel mag vergeleken worden; zo moeten nochtans niet menen dat Hij in zo'n opzicht ons hier als een *steen* voorkomt, maar als een versterkende *steen*, dat is als een *grondsteen* en *hoeksteen*, zoals uit deze gehele materie en inzonderheid uit vers 6 te zien is. De gelovige komen ons hiervoor als (al)gemene stenen, die tot een huis en opbouw daarvan gebruikt worden, maar Christus als een *grondsteen*, waarop het huis getimmerd wordt en zijn eerste vastigheid ontvangt; en als een *hoeksteen*, die twee muren samenhoudt en verbindt, zoals dat in het vervolg nader zal moeten worden aangewezen.

1.2.a.** Niet alleen wordt Hij een Steen genoemd, maar met bijvoeging van: *een levende Steen*. En waarom dat, kan men gemakkelijk zeggen; Namelijk *eerst* in onderscheid en tegenstelling van de eigenlijke stenen, die hetzij dat ze uit bergen gehouwen of door de hitte van het vuur gebroken worden, dood zijn; maar Christus een *levende Steen*. Doch daarna, en dat wel voornamelijk, om dat Hij het *leven*, het *ware leven*, in Zichzelf bezit. Joh.5:26. En de Zoon van de *levende God* zijnde, *is het leven in Hem*. Joh.1:4. Als *Middelaar* is Hij ons *het leven*, dat is, de oorzaak van het leven. Joh.14:6. En als *Mens* aangemerkt zijnde is hij wel *dood geweest*, maar *weer levend geworden*, en Die nu *leeft in alle eeuwigheid*. Rom.6:9. en Openb.1:18. Vervolgens is Hij ook een *levende Steen*, voor zover Hij is een *levendmakende Steen*, Die het leven anderen mededeelt. Andere stenen mogen het gebouw wel ondersteunen, maar niet voeden noch invloeiing geven; maar dat doet de Heere Christus. Ef.2:1en6. *Sanballat* zei eens met de spot van Jeruzalems puinhopen. Nehm.4:2. *Zullen ze de steen uit de stofhopen levend maken, daar ze verbrand zijn?* Maar waarlijk dat kan de Heere Jezus doen en Hij doet het ook; Die dood zijn in zonden, die maakt Hij levend in genade; Hij is *de Fontein des levens*. Dienvolgens mag Christus wel terecht een *Steen* en een *levende Steen* genoemd worden; en wel bijzonder hier ter plaatse zoals in het vervolg nader blijken zal.

1.2.b. Hierbij laat onze Apostel het niet, maar hij leert verder in welke achting deze Steen, Christus geweest is;

Eerst bij den mensen;

Daarna bij God.

1.2.b.* In welke achting Hij bij de mensen geweest is, drukt de Apostel zo uit: van de mensen wel verworpen. Dit grondwoord wordt niet anders gebruikt dan van Christus, voor zover Hij *verworpen* is van anderen. Wat *verwerpen* betekent

is bekend; men *verwerpt* iets of iemand dat of die bij ons in geen enkele waarde gehouden wordt, wat dan veracht en versmeten wordt en als met voeten vertreden; Zoals dit in oude kleren, die gescheurd zijn en uitgediend hebben vernomen wordt. Christus sprak ook eens tot troost van Zijn navolgers, dat hun *naam als kwaad verworpen* zou worden *om de Zoons des mensen wil*. Luc.6:22. Ditzelfde is Christus wedervaren, Die *verworpen* is als een *steen* die van geen waarde of nuttigheid is, waarop men de ogen niet eens slaat, maar of daar overheen loopt, of die met de voet wegschopt. Zo is Christus *verworpen*, en als niet gerekend, niet eenmaal waardig geacht om daarop het oog te slaan als van een bijzondere nuttigheid zijnde, maar versmeten als iets waarvan geen goed of nuttigheid te verwachten was. En dit is geschied door de *mensen*. Hiervoor moet niet verstaan *alle mensen*, niemand uitgezonderd; want toen Christus in de wereld kwam, hoewel de *Zijne Hem niet hebben aangenomen*. Joh.1:11. Zo zijn er nochtans enige geweest, die zich over Zijn komst verheugd hebben, die met *Simeon de vertroosting Israëls verwachte*. Luc.2:25. En als Christus Zijn openbare ambt aanvaarde en bediende, zo heeft Hij behalve Zijn 12 Apostelen, nog vele anderen gehad die Hem aanhingen en beminden; Maar door deze mensen, die Christus verwerpen, moet in het (al)gemeen verstaan worden het Joodse volk en wel het grootste gedeelte; daarom zei Christus van tevoren, Luc.17:25. *De Zoon des mensen moet veel lijden en verworpen worden van dit geslacht*, namelijk de Joden. Doch in het bijzonder door de *mensen* verstaan, aanzienlijke mensen, die voorgangers van andere waren, en met name de *Ouderlingen* en *Schriftgeleerde*, onder het Joodse volk; zoals zo uitdrukkelijk staat in Luc.9:22. *De Zoon des mensen moet verworpen worden van de Ouderlingen en de Overpriesters en de Schriftgeleerde*. En deze zullen ons in vers 6. Voorkomen als *Bouwlieden*, van welke deze *steen verworpen* is. Uit de Evangelische historie is duidelijk te vernemen dat Christus zo'n *verwerping* is onderworpen geweest; Waarom ook de profeet *Jesaja*, als representerende de persoon van het Joodse volk in voogzegging zei in hoofdstuk 53:3. *Hij was veracht en de onwaardigste onder de mensen, ... Hij was veracht en wij hebben hem niet geacht*. Dus was Hij dan in verachting bij de mensen. Maar was het overal zo? Neen.

1.2.b.** Maar bij God uitverkoren en dierbaar. Deze woorden, *uitverkoren* en *dierbaar* herhaalt Petrus ook in vers 6.

Eerst zegt de Apostel dat hij *uitverkoren* is, en dat *bij God*, dat is, zijn Vader. In

welke zin Christus gezegd wordt een *uitverkoren Steen bij God* te zijn, meen ik dat wij dat makkelijk zullen kunnen verstaan als wij slechts overdenken hetgeen gehoord is in hoofdstuk 1:20. *De welke, namelijk Christus, als een onbestraffelijk en onbevlekt Lam, is voorgekend geweest voor de grondlegging der wereld.* Vervolgens wordt Hij genoemd een *uitverkoren Steen*, omdat Hij van eeuwigheid van Zijn Vader verordineerd is om een dusdanige *grondsteen* te zijn, waarop Zijn kerk zou gebouwd worden; *uitverkoren* dan tot dit werk, om onze *goedertieren Heere* en Zaligmaker te zijn, om ons het geestelijk leven mee te delen en het eeuwige leven te verwerven, zoals Hij hierom ook genoemd wordt, *de uitverkoren Knecht des Heeren*. Jes.42:1. Waartoe wij ook de plaats. Dan.2:45. mogen bijbrengen, waar Hij genoemd wordt, *een Steen, zonder handen afgehouden uit de berg*: waardoor te kennen gegeven wordt, dat Christus onze Christus en middelaar, ja mens, zou zijn, niet door mensen handen, dat is, menselijke schikking en werking, maar alleen door een Goddelijke verordining en macht. Hieruit kan men gemakkelijk weten dat Christus op een andere wijze *uitverkoren* genoemd wordt dan de mensen, die ook *uitverkoren* zijn, om de zaligheid in Christus te verkrijgen, maar Christus *uitverkoren*, om onze Middelaar en Zaligmaker te zijn, Die de *zaligheid* voor de *uitverkorene* verdienen zou.

Daarna doet de Apostel hierbij, *Dierbaar*. Van dit woord *dierbaar* hebben wij al iets gezegd ter gelegenheid van hoofdstuk 1:19. Waar Christus *bloed* genoemd is geworden een *dierbaar bloed*. Het Griekse grondwoord vinden wij ook vertaalt met *waarde* of *zeer waard zijn*. Phil.2:29. en Luc.7:2. Doch meest voor *dierbaar*. Dit woord geeft dan te kennen iets dat dierbaar of kostelijk is, en dat men daarom in grote waarde houdt. En zo komt ons de Heere Christus hiervoor als Een die dierbaar is en in hoogachting, niet bij de mensen, waarvan de Apostel in vers 7. Spreken zal, maar bij God. Wel terecht mag Petrus zeggen dat Hij bij God Zijn Vader dierbaar is, niet alleen voor zover Hij de *eigen*, de *eniggeboren Zoon* van de Vader is, in welken Hij een welbehagen heeft. Matth.3:17. En *de eniggeboren, Die in Zijn schoot* is. Joh.1:18. En daarom des Vaders *eeuwige vermaking*. Spr.8:30. in hoedanig opzicht Hij hier niet aangemerkt wordt; maar ook dat hier eigenlijk plaats heeft voor zover Hij de *grondsteen* van de kerk is. Dat Hij nu in dit opzicht bij God dierbaar is blijkt:

1.2.b.**1. Om dat Hij *uitverkoren* is zoals het voorgaande woord gezegd heeft. De gelovige zelfs om dat ze van God *uitverkoren* zijn tot de zaligheid, zijn daarom

in hoogachting als *dierbare kinderen*, als *kostelijke kleinodiën*, als Zijn oogappel, niet minder van de Heere Christus.

1.2.b.**2. Omdat Hij een *dierbaar* en *kostelijk* werk verricht heeft, namelijk de verlossing van de rampzaligen mens, welke *verlossing* Zijner *ziel te kostelijk* was voor enig mens, dat is, onmogelijk. Ps.49:9, en daarom niet anders dan door het *dierbaar bloed* van Christus kon teweeg gebracht worden zoals in 1.Pet.1:19. gehoord is. Toen *David* eens een grote verlossing had teweeggebracht door het neervellen van *Goliath*, in welke hoogachting was hij toen in Sauls ogen en in de ogen van al het volk. 1.Sam.18:5/6/7. Wat wonder dan dat Christus *dierbaar* is in Gods en Zijner gelovigen ogen?

1.2.b.**3. Omdat niemand de Vader aangenaam is dan door Hem, dat is, om Christus wil. Het moet al een hoogwaardig persoon bij een Prins of Koning zijn, dat die vorst om diens persoons wil, velen in gunst aanziet en in genade aanneemt, ja alleen zulke die door Hem gunst¹ ontvangen: Zo'n Persoon is Christus; De Vader zal niet aannemen dan door Hem; ook niemand verwerpen voor Wie deze persoon intreedt en voorpreekt. Doet hierbij:

1.2.b.**4. Dat de Vader deze *dierbaarheid* en hoogachting van Zijn Zoon betoond heeft, niet alleen als hij op aarde Zijn werk volbracht, toen de Vader Hem *ondersteunde en hielp* en nauwe zorg voor Hem droeg, zijnde op Hem *geworpen van de baarmoeder af en van de buik Zijner moeder aan, Zijn God*. Ps.22:11. Maar ook als Hij Hem, Zijn werk op aarde verricht hebbende, geplaatst heeft aan Zijn rechterhand in de hoogste Hemel; hoedanige hoogachting God aan niemand zelfs de Engelen niet bewezen heeft. Uit deze weinige dingen kan men makkelijk waarnemen dat Christus wel te recht mag genoemd worden, *bij God dierbaar*.

Dit moeten wij noch zeggen: Dat in dit woord, *uitverkoren en dierbaar*, een duidelijke en krachtige tegenstelling gevonden wordt met het voorgaande. Wij weten door ervaring immers, dat er *kostelijke* en *dierbare stenen* zijn, zoals de edelgesteenten waar van er 12 waren in de *borstlap* van de Hogepriesters. Exod.28:17/18/19/20. En het fundament van het nieuwe Jeruzalem bij zulke 12 *kostelijke stenen* vergeleken of afgebeeld wordt. Openb.21:19/20. En omdat zulke stenen *dierbaar* zijn, daarom kiest eenieder dezelve uit of zoekt die te verkrijgen; Zo is ook de Heere Christus een *dierbare steen*, dat is, een edelgesteente in

¹ *recommandatie*

tegenstelling van (al)gemene stenen op de straten. Laat dan Christus bij de mensen gerekend zijn als een gemene steen, die *verworpen* wordt; zo is Hij nochtans bij God gerekend als een steen in een ring of enig ander gouden kast gevat. Waarom Hij dan in dit opzicht van dierbaarheid en hoogachting wel te recht wordt een parel van grote waarde. Matth.13:46.

Nu kan men uit dit alles makkelijk besluiten waarom onze Apostel zijn werk daarvan maakt om niet alleen Christus te noemen, maar ook dezelfde *achting*, ja *hoogachting*, bij God aldus uit te drukken: *Een levende steen, bij God uitverkoren en dierbaar*; namelijk om te tonen, wat deze zijn gelovige zeer wel deden, dat ze *gekomen* waren en nog kwamen tot Hem, om de zalige gemeenschap met Hem te oefenen; als mede, hetwelk hier het voornaamste is, om hen te meer aan te zetten om op deze *grondsteen*, die zo *uitverkoren en dierbaar* is, te vaster tot een geestelijk huis gebouwd te worden, zoals de eerste woorden van het vijfde vers ons nader zeggen zullen. In elk geval onze Apostel stelt dit *komen tot Christus* als een plicht van de godzalige en als een lof voor hen zo ze tot Christus komen, niet alleen in hun belijdenis en eerste bekering maar ook in de voortgang en het aanhouden.

Toepassing

T.1. *Bestrafing*. Zulke mensen worden dan uit kracht van deze overtuigt en bestraft, die deze plicht nalaten, om *tot Christus te komen*, maar die in plaats van *tot Hem te komen*, Hem *verwerpen*. Zulke mensen zijn er al eer wel geweest. Christus zei eens tot de Joden. Joh.5:40. *Gij en wilt tot Mij niet komen*. Van de Farizeeën en Wetgeleerde wordt gezegd. Luc.7:30. Dat zij de *raad Gods tegen zichzelf verworpen* hebben. En van de Joden in het (al)gemeen, word gezegd. Hand.13:46. Dat ze het *Woord Gods verstoten en zichzelf* zo *het eeuwige leven niet waardig oordeelden*. En het ware te wensen dat er nog heden ten dage geen navolgers van hen gevonden werden; maar over het tegendeel moet men klagen. En om zulken beter aan te wijzen; Zulke komen tot Christus niet, maar verwerpen Hem:

T.1.1. Die tot Zijn *Woord* niet komen maar dat *verwerpen*, omdat Christus in Zijn *Woord* te vinden is. Zie hier Joh. 12:48. *Die Mij verwerpt en mijn Woorden niet ontvangt*.

T.1.2. Die Christus *dienaars* verwerpen; volgens Luc.10:16. *Die u verwerpt, die*

verwerpt Mij. Als Christus door Zijn dienaars sommigen aanspreekt, dan is hun woord wel met Jojakim, Jer.22: 21. *Ik zal niet horen*, en dat is wel *de weg* van hun *jeugd aan*, dat zij die *stem niet gehoorzamen*. Zie ook Jer.44:16/17.

T.1.3. Die de *geboden* van Christus verwerpen; zoals een Overheid zelf verworpen wordt als haar bevelen in de wind worden geslagen. De geboden van Christus zijn, *geloof, bekering, godzaligheid* aan God, *rechtvaardigheid* over onze naasten en matigheid naar onszelf, ect. Maar dat deze geboden weinig worden nagekomen leert de christenen verdraagzaamheid.

T.1.4. Die door Christus dienaars genodigd worden tot die zoete zalige gemeenschap met Christus aan Zijn *genadetafel* weigeren daartoe te komen, zoekende zich op velerlei wijze te *verontschuldigen*. Vergelijk Luc.14:18. Ect.

Aan dit kwaad om tot Christus niet te komen, staan schuldig ook zodanige die weleens tot Hem gekomen zijn in hun uitwendige belijdenis, waar op hun lidmaatschap van de kerk gevolgd is, maar in dat komen niet aanhouden. Onze Apostel spreekt van een gedurig komen, zodat er geen *ophouden*, maar *aanhouden* moet gevonden worden; die dan anders doen, doen kwalijk, ja zij *verwerpen* Christus. Hoe! Vinden zij nu minder zoetigheid en waardigheid in Christus dan tevoren? Het tegendeel behoorde in hen te zijn. Die eens *gesmaakt* hebben dat *de Heere goedertieren* is, moeten al meer *begeerte* na Hem hebben, Men kan dan niet ontkennen of daar zijn zulke die *tot Christus niet komen*, en vervolgens dat Hij nog heden ten dage een steen is, *bij de mensen verworpen*. Doch, wat mag hier van de oorzaak zijn? Die kan verschillend zijn; onder anderen: Zij hebben de wereld liever en in hoger achting. Zij vinden zoveel *werelds voordeel* niet bij Christus; konden ze door *tot Hem te komen*, tot hoge bedieningen in de wereld bevorderd worden, misschien zou Christus dan begeerlijker zijn. Zij kennen Christus *liefelijk juk* niet, maar zijn geboden merken zij aan als zware *banden*, die verscheurt moeten worden; en zo zien ze een zwaarheid in Christus dienst. Voornamelijk is de oorzaak hiervan hun *ongeloof*. Het *boos en ongelovig hart*, dat in hen is, doet hen *afwijken van de levende God*. Hebr.3:12. Het is nog dagelijks waar: *wie gelooft onze Prediking*. Jes.53:1.

Maar Hoe zal het zulke eens bekomen, die tot Christus weigeren te *komen*, en Hem *verwerpen*? Deze hun boosheid zal niet van de Heere ongestraft blijven. Zij zullen Gods toorn *niet ontvlieden* staat er in Hebr.12:25. Dit is een (al)gemene Goddelijke waarheid: *Die de Heere versmaden zullen ligt geacht worden*. 1.Sam.

2:30. Daar zijn plaatsen die ons de grootheid van de straf over dit kwaad aanwijzen. Om dat zulke *hun het eeuwige leven niet waardig oordelen*. Hand.13:46. Zo zullen ze *het eeuwige leven* ook niet hebben. Joh.5:40. maar *buitengeworpen worden*. Joh.6:57. en 15:6. en Luc.13:28. Om deel te hebben aan het eeuwig verderf van het aangezicht des Heeren en van de heerlijkheid Zijner sterkte. 2.Thess.1:8/9. Wat niet anders kan zijn; want omdat ze tot Christus niet *komen, als een levende Steen*, om op Hem tot een geestelijk huis gebouwd te worden, zoals de samenhang van deze twee verzen meebrengt. Zo zal het met hen zijn, zoals Christus zelf voorzegt heeft. Matth.21:44. *Wie op deze Steen valt, die zal verplettert worden, en op wie hij valt, Dien zal Hij vermorzelen*. Christus zal hen dan een *verpletterende en vermorzelende Steen* zijn.

T.2. *Opwekking*. Laat eenieder onder ons zich anders gedragen; Christus niet *verwerpende*, maar tot Hem *komende*. En waarom niet? Zien wij op dat *verwerpen*, dat is immers *schandelijk* voor Christus, zoals hij dat als een *schande* gedragen heeft dat Hij van de *bouwlieden* is *verworpen*; Het is dan als of Christus zoveel niet waard is dat men Hem *aanneemt*, maar als of in Hemzelf oorzaak is om *verworpen* te worden; en dat is waarlijk een *oneer* en *schande* die Hem aangedaan wordt het is schadelijk voor ons zoals uit het nieuw gezegde blijkt; en nu, die *schade* aan onze zielen moeten wij voorkomen. *Zien* wij ook op dit *komen*, dan zullen wij bevinden dat Christus ons nog *nodigt* om te *komen*. Zie Matth.11:28. Dat Hij daartoe *trekt*, door Zijn Woord en Geest Hoogl.1:4. en Joh.6:44. en dat zulks met *zaligheid* en het *eeuwige leven* vergezelschap gaat: volgens Joh.5:40. en 6:37. En mag dit noch niet helpen? Zie ook op de waardigheid van de Persoon, tot Wie men *komen* moet. Die komt ons hiervoor als een *Heere*; als een Heere Die goedertieren is, en Die ons Zijn goedertierenheid doet *smaken*, ons doende *gevoelen*, hoe genadig Hij met den arme zondaar handelen wil. Daar en boven wordt Hij ook genoemd een *levende Steen*, Die het ware leven *heeft* en *geeft*; een Steen Die wel van *goddeloze mensen* verworpen wordt, maar nochtans *bij God uitverkoren en dierbaar*. Hij dan bij God Zijn Vader zelf in hoogachting zijnde, moet van ons niet min geacht worden, en nochtans zou Hij van ons niet geacht worden als wij tot Hem niet *kwamen*, maar Hem *verwierpen*.

Maar hoe zal men tot Christus komen?

T.2.1. Niet anders dan door het *geloof*, en zo op een geestelijke wijze zoals boven

in de verklaring gezegd is: *Kennende Zijn Persoon, toestemmende Zijn geboden en goddelijke waarheden, en vertrouwend op Zijn bloedige verdiensten en genadige beloften. Zo'n komen tot Christus, is alleen een zalig komen, dat is, met zaligheid vermengt. Dit wordt anders genoemd toe te gaan met een waarachtig hart in volle zekerheid van het geloof.* Hebr.10:22.

T.2.2. *Komt tot Christus in Zijn heilige ordinantiën, van Zijn woord, het gebed, Avondmaal, Goddelijke meditaties, heilige samenspraken, en in Zijne voetstappen na te wandelen; want die brengen ons tot Hem.*

T.2.3. *Komt tot Christus met haast, om dat hier des Konings zaak haastig is, met liefde en gehoorzaamheid, van, Zijn persoon en bevelen; met gevoel van uw zondenlast.* Matth.11:28. Met voorneming van *bekering*. Christus zelf is gekomen, om te roepen zondaren tot *bekering*. Matth.9:13. Het is dan billijk dat de zondaars in de weg van de *bekering* tot Hem komen. *Zij zullen wenende komen*, is voorzegt. Jer.50:4.

T.2.4. *Komt eindelijk tot Christus met een recht doel en einde, dat is met zo'n begeerte om niet alleen eenmaal Hem te hebben maar meermalen.* Laat het u niet genoeg zijn *eenmaal* door belijdenis van het geloof en aanneming van Zijn Leer tot Hem gekomen te zijn, maar *komt* nog dagelijks geregeld tot Hem; daar moet volgens onze tekst een *gedurig komen* tot Christus zijn. Ja *komt* met dat doel tot Hem, om op Hem, als een enige grondsteen van uw zaligheid gebouwd te worden; zoals wij dit nu nader vinden in de tekst en de woorden van Vers 5:

Hebbende dan gezien de *voorbereiding en grond*, die de Apostel maakt en lag in deze vermaning, volgt daarop:

2. De plicht die hij vereist en voorschrijft in de eerste woorden van dit vers: *Zo wordt gij ook zelf, als levende stenen gebouwd.* Hier horen wij de Apostel spreken van *bouwen of gebouwd te worden*; vanzelf gebouwd te worden, en dat als levende stenen.

2.a. Als hiervan *bouwen of gebouwd te worden* gesproken wordt, zo spreekt de zaak vanzelf, dat hier niet van een eigenlijk bouwen, dat Salomo een bijzondere tijd toeschrijft. Pred.3:3. Maar oneigenlijk *bouwen* verstaan wordt; want omdat de Apostel spreekt van *levende stenen*, van een *geestelijk huis*, van een *heilig Priesterschap*, en van *geestelijke offeranden*, zo kan dit *bouwen* dan ook niet anders

dan *geestelijk* verstaan worden. Om dit te verstaan, zo moet men weten dat de Heilige Schrift het gehele werk van onze zaligheid vergelijkt bij een *timmerwerk* of *gebouw*; waarvan de voornaamste *Bouwmeester* is de *Heilige Geest*. Ef.2:22. Het *Fundament* of *grondsteen*, is *Christus Jezus*. 1.Cor.3:11. en Ef.2:20. De *Metselaars* of *Timmerlieden*, zijn de *Bedienaars* van het Woord. 1.Cor.3:10. De *Stenen*, de Uitverkorene zoals dit in deze behandelde woorden ons voorkomt, de *Kalk*, die de stenen met het fundament aan elkaar vastmaakt is het *geloof* en *liefde*. Ef.3:17. Col.2:7. Het *Gebouw* zelf of het Huis, is de kerk of de gemeente van de levende God. 1.Cor.3:9. Dit nu vooraf wetende zullen wij gemakkelijke deze woorden van Petrus verstaan waar in hij zijn gelovigen aanspreekt om gebouwd te worden. Het Griekse grondwoord kan op tweeërlei wijze verstaan worden, en in *indicativo modo*, dan wordt het vertaalt, *gij worden opgebouwd*; en zo wijst de Apostel aan hoe het men hen tegenwoordig gesteld was. En in *imperativo modo*, zoals onze vertaling heeft, *gebiedender wijze*, wordt *gij opgebouwd*, en zo zegt de Apostel wat hun plicht het toekomende ook moest zijn. Wat hier van zij moeten wij zeggen dat in de zaak zelf geen verschil is: Deze gelovige waren gebracht tot de gemeenschap met Christus en Zijn kerk, en zo werden ze daar in meer versterkt, en om dat ze niet moesten menen dat zij dit verder alleen op Christus Dienaars zouden laten aankomen, zo wil de Apostel dat zij zelf ook in een geestelijke bezigheid zullen zijn om *opgebouwd te worden*, dat is, door het geloof meer en meer op Christus gegrond en met Hem verenigt. Zo dat dan door gebouwd te worden verstaan wordt de verdere aanwas in de genade en kennis van Christus, in het tweede vers, opwassen, genoemd; als mede die nauwe vereniging, of liever de nadere bevestiging van die vereniging met Christus; zoals het eigenlijke bouwen van een huis daarin bestaat dat er niet alleen maar stenen toegebracht worden, maar ook dat de stenen die er al toegebracht zijn, vaster worden en meer beklijven. Dit kan ik niet beter dan met Paulus woorden verklaren. Ef.2:21. *Op welken*, namelijk, de *uiterste hoeksteen*, *het geheel gebouw bekwamelijk te samengevoegd zijnde*, *opwast*, ect. En hoe aardig past dit op het voorgaande vers? Want daar had Petrus gezegd dat ze tot Christus nog dagelijks *kwamen*, en hier toont hij wat de vrucht en het einde van dat komen moet zijn, namelijk, om nogal meer gebouwd te worden, te weten, op Christus als de *fundamentsteen* van dit gebouw, door de Apostelen, als onderbouwlieden, en door hun getrouwen dienst.

2.b. *Gij zelve*n zegt de Apostel, wordt gebouwd. Die woordjes kunnen gebracht

worden, of tot de personen die gebouwd moeten worden, dat zijn de gelovigen, die *des Heeren goedertierenheid gesmaakt* hebbende nog dagelijks tot Hem *kwamen*; en dan heeft het deze betekenis: hoewel gij al gebracht zijt als *stenen* tot het *huis* van Christus, door Zijn waarheid te belijden en aan te nemen, zo moet gij niet menen dat het daarmee genoeg is; maar ik zeg, gij zelve die deze genade reeds geschied is moet nogal vaster meerder gebouwd worden. *Of*, zij kunnen gebracht worden tot de persoon, of liever als opzicht hebbende op die persoon, die in het voorgaande vers een *levende Steen* genoemd is; en dan wil *Petrus* zeggen; Zoals Hij op Wie gij *gebouwd* moet worden een *levende Steen* is, zo moet *gij zelf* ook als *levende stenen* *gebouwd* worden; gij als *stenen*, moet gelijkheid hebben met uw *Grondsteen*; gelijk nu volgt.

2.c. Als *levende stenen*. Stenen worden de gelovigen genoemd omdat ze niet alleen het *geestelijke huis* uitmaken, maar ook van tevoren door Gods hand en Geest daartoe bereid zijn zoals het met echte stenen ook zo gelegen is. Doch zij worden ook levende stenen genoemd. Hoewel de Apostel de gelovigen hier ook aanmerkt als levende stenen, en wij hem in het voorgaande vers, Christus ook hebben horen noemen een *levende Steen*, zo iedere verstandige gemakkelijk vatten, dat er onderscheid tussen beide is; en wel dit onderscheid, dat Christus een *levende Steen* genoemd word omdat Hij het ware *leven* heeft en geeft; maar de gelovige levende stenen, omdat ze het ware *leven* niet van zichzelf hebben, maar dat hebben ontvangen van Christus; van nature zijn ze *dood*; maar door de genade *levendig*. En nu zulke *levende stenen* passen zeer goed bij de *levende Fundamentsteen*. Dit kan men vervolgens ook zeggen, dat de Apostel hen aanmerkt als *levende stenen*, omdat het niet zijn eigenlijke stenen, die tot een eigenlijk huis behoren, maar geestelijke, die een geestelijk huis uitmaken, zoals de volgende woorden nu meebrengen.

Eer wij dan op deze woorden enige toepassing kunnen maken en nuttigheid aanwijzen, zo moeten wij hier eerst nog iets bijvoegen uit het derde deel.

3. Het einde van dit *opgebouwd worden*, word ons in de overige woorden van dit vers aangewezen; en dat tweezins:

3.1. Een algemeen.

,

3.2. Een bijzonder einde.

3.1. Wat het *algemene einde* betreft, dat drukt de Apostel uit in deze woorden: *tot een geestelijk huis*. Een gewoon huis wordt uit vele daartoe gebrachte stenen opgemaakt; maar omdat de Apostel van dat eigenlijke hier niet spreekt zo doet hij daarbij, *een geestelijk huis*. Dit woord *geestelijk* wordt gesteld tegen *lichamelijk*. Elke ware gelovige in het bijzonder komt ons ook voor in de Heilige bladeren als een *geestelijk huis*, waarin de *Vader* woont. 2.Cor.6:16/18. De *Zoon*, Ef.3:17. Hebr. 3:6. Van de *Vader* en de *Zoon* samen. Zie Joh.14:3. De *Heilige Geest*. 1.Cor.3:16. en 6:19. En niet te min is het waarachtig dat alle gelovigen, zovelen als er ooit geweest zijn, nu zijn en namaals zullen wezen, tezamen een *geestelijk huis* uitmaken, zijnde de *onzichtbare Kerk*; en dat verstaat de Apostel hier. En aldus komt ons de benaming van huis meer voor, en met de bijnaam het *huis Gods*. Zoals in 1.Tim. 3:16. Hebr.10:21. en 1.Pet.4:17.

Daar is onderscheiden soort van *huizen*; daarom moeten wij weten dat onze Apostel hier niet spreekt van een gewoon *huis*, maar van een *bijzonder huis*, dat is, om het duidelijker te zeggen, hij heeft hier het oog op de *Tabernakel* van Mozes, en op de *Tempel* te Jeruzalem, naderhand in plaats van de Tabernakel gebouwd; welke twee, *Tabernakel* en *Tempel*, onder de Joden onder benaming van *Huis* bekend waren. Zie Exod.23:19. en 34:26. Deut.23:18. Richt.18:31. 1.Sam.7:5-7. Matth. 12:4. en 21:13 en op ontelbare plaatsen meer. Dat nu onze Apostel op die *Tabernakel* en *Tempel*, als eertijds het *Huis van de Heere*, hier op het oog heeft kan uit het volgende vernomen worden, waar hij spreekt van een priesterdom en *offeranden*, welke dingen eerder in dat Huis gevonden werden; waarom ook Paulus uitdrukkelijk spreekt van het *opwassen tot een heiligen tempel in de Heere*. Ef.2:21. Vervolgens als de Apostel wil hebben dat deze zijn gelovigen een geestelijk huis te zijn, zo verstaat hij metéén zo'n huis waarin God verheerlijkt en gediend wordt, zoals eerst in de Tabernakel en daarna in de Tempel geschiede.

Dit nu met het voorgaande van dit vers vergeleken zijnde geeft ons te verstaan: *Dat het de zorg van de gelovigen moet zijn, om meer en meer opgebouwd te worden in en op Christus, tot een geestelijk huis en tempel*. Dit is immers de plicht waar toe Petrus hier vermaant: *Zo wordt gij zelve gebouwd*. Ect. Dit leert ook Christus. Matth.7:24/25. Waar Hij een *hoorder* en *doener* van Zijn woorden, vergelijkt bij een *voorzichtig man*, die zijn huis op een steenrots gebouwd heeft. Want wie is deze *Steenrots* anders dan Christus? En wat is dat huis anders dan de zaligheid Zijner zielen? En nu dat huis wordt *gebouwd* door een gelovige zelf, voor zover Hij

Christus *woorden hoort en doet*, Paulus leert dit aan de gemeente van Efeze. Ef.2:20. Waar hij in vers 20 al gezegd had dat ze gebouwd waren op het fundament der *Apostelen en de Profeten*; en niet te min vereist hij verdere opbouw. Vers 22. Waarop namelijk, *op de uiterste Hoeksteen, ook gij mede gebouwd wordt*, dat is, nog verder opgebouwd te worden *tot een woonstede Gods in de Geest*. Daarheen strekt ook zijn vermaning. Col.2:7. *Opgebouwd in Hem en bevestigt in het geloof*; zijnde dat dan zodanig een *opbouw*, die in *bevestiging* bestaat. En hoe duidelijk is hier van de vermaning van de Apostel Judas in vers 20. *Geliefde, bouwt gij u zelve op u allerheiligst geloof*; onder anderen dit middel aanwendende, *biddende in de Heilige Geest*.

Redenen hiervan:

R.1. Dit is een *noodzakelijk werk*; want zien wij de staat van de gelovige aan, zo zijn ze als een huis dat aan de oever van de zee gebouwd is, waar de *slagregen* met geweld tegen aanvalt, waar tegen de baren zich verheffen en de *stormwinden* waaien; zoals Christus dat te kennen geeft. Matth.7:25. David had in het bijzonder daarvan ondervinding, als hij uitriep. Ps.42:8. *Alle Uw baren en Uw golven zijn over mij heen gegaan*. Daarop wordt ook gezien in Ps.46:4. Als er gesproken wordt van het *bruisen van de wateren*, zo dat ze beroerd worden. Dit willen wij zeggen, dat de staat van de gelovigen zodanig op aarde is, dat zij velerlei verdrukkingen en harde verzoekingën onderworpen zijn: Zullen ze dan daartegen staande blijven, zo hebben ze dagelijks nodig, op die *Steenrots en Grondsteen*, Christus, gebouwd te worden, want zo'n huis *valt niet*, maar blijft staan. Matth.7:25.

R.2. Dit is een *mogelijk werk*, dat wij goed bevatten kunnen, als wij eens overleggen waarin dit *opbouwen*, aan de zijde van de gelovigen bestaat; namelijk, dat zij Christus woord geregeld *horen* en dat godzalig betrachten of doen, zoals te vernemen is uit Matth.7:24. Wanneer zij in hun geloof dagelijks zoeken *bevestigt* te worden, zoals de plaats Col.2:7. aanwijst; wanneer zij dan gestadig oefenen in het *gebed*, als het getuigenis Judas vers 10 leert. En met één woord als zij dagelijks een heilige *begeerte* tonen na Gods ordinantiën en tot Christus bij iedere gelegenheid *te komen*; zoals uit de twee voorgaande verzen van ons hoofdstuk te vernemen is. Nu dat zijn mogelijke dingen; en daarom is dit werk *mogelijk*, het kan gedaan worden. *Onmogelijkheid* dood alle pogingen, maar de mogelijkheid zet

iemand wakker aan het werk. En zo is het dan hier.

R.3. De *gelovige* zijn hiertoe *bekwaam*. De gelovige merk ik hier aan, als gelovige, die de Heilige Geest deelachtig zijn geworden; welke Geest hen is als een *Geest van sterkte*, die hun *zwakheden te hulp komt*. Rom.8:25. en hier vandaan is het dat zij in ditzelfde tekstvers aangemerkt worden door de Apostel als *levende stenen*, die niet dood zijn, maar leven ontvangen hebben. Dit onderscheid is er tussen een lichamelijk en een geestelijk gebouw, dat in een *lichamelijk gebouw* geen steen bekwaam is om zichzelf door kalk of cement weer vast te maken als die los is; maar in dit *geestelijke gebouw*, zijn de gelovige *levende stenen*; daaruit ontstaat het dat zij zelf tot meerder vastigheid *gebouwd* worden tot een *geestelijk huis*; en dat zij *Christus door het geloof in hun harten hebbende wonen, in de liefde meer geworteld en gegrond* worden. Ef.3:17.

Gebruiken.

G.1. *Tot overtuiging* van zodanige die deze *opbouw* versloffen. Zoals het wel in de lichamelijke opbouw toe gaat zo ook wel in de geestelijke. In het lichamelijk bouwen worden mensen gevonden die een huis opgetrokken hebbende, daar verder niet meer naar omzien; waardoor het komt te vervallen. Zijn er zulke mensen ook niet in het geestelijke die zich voor gelovige uitgeven en daar voor willen gehouden worden; die hen daarmee vergenoegd houden, dat zij door uiterlijke belijdenis als *stenen* tot het *huis* van Gods kerk toegevoegd zijn, zonder dat ze verder bekommerd zijn, om het een of het ander middel aan te wenden, waar door zij meer mochten *opgebouwd* worden. Terwijl zij verder dat werk op Gods Dienstknechten als Bouwmeesters van Zijn huis, laten aankomen worden ze zelf zorgeloos; hieruit verneemt men het verzuim van de middelen van de genade; en zo gebeurt het wel dat ze *in de tijd van de verzoeking afvallen*. Geheel anders als Petrus hier voorschrijft, welke wil, dat wij *zelf* nog dagelijks vaster op Christus als op de rechte *Grondsteen*, moeten *gebouwd* worden. Erger doen nog zodanige die *gebouwd* zijnde als *stenen*, aan het huis van Gods kerk door uitwendige belijdenis zichzelf wederom afbreken door ongelovigheid, goddeloosheid, bijwonen van kwaad gezelschap, en zo voor de Satan in te ruimen, voor welke zij dan een *huis* en *woning* worden. Vergelijk Matth.12:44. Wat zal men dan van zodanige zeggen? Dit onder anderen:

G.1.1. Dat de *bouwing*, als die al bij hen gevonden mag worden, en zo het *gebouwd worden*, mag genoemd worden, niet Christus tot een fundament heeft, maar het zand, dat is, al wat buiten Christus als een fundament hunner zaligheid gesteld wordt; Want zo'n huis valt, als de slagregen neervalt, ect. En haar val is groot. Matth.7:26/27.

G.1.2. Zoals Christus daarin niet is tot een grondsteen, zo zijn ze zelf ook geen *levende stenen*, of *stenen*, die wel te naam hebben dat ze *leven*, maar inderdaad dood zijn. Door hun zorgeloosheid en afval betonen zijn dat ze nooit aan het ware leven hebben deelgehad. Vervolgens:

G.1.3. *Schande* en schade behalende. *Schande*, die Christus aanwijst. Luc. 14:30. *Deze mens heeft beginnen te bouwen en heeft niet kunnen voleindigen*. Ook *schade*. Want hun staat is *rampzalig*; want die hier geen levende steen is van Gods gebouw, en Christus niet heeft tot een fundament van zaligheid, die kan niet zalig worden.

G.2. Tot *vermaning*. Wat ons betreft laten wij ons hierin voorzichtiger gedragen. Wij dan, die van ons zelf oordelen dat wij *levende stenen* en zo ware gelovigen zijn, omdat wij op de *levenden Steen*, Christus reeds *gebouwd* zijn, laten wij zelf al meer, al verder *gebouwd* worden tot een geestelijk huis. Hoewel het waar is dat getrouwe en arbeidzame Leeraars hier in het hunne moeten doen, wat in onze tekst zelf geleerd wordt, als er staat van *gebouwd te worden*, zo moet niemand nochtans dat op hen alleen laten aankomen; want wij spreken hier niet van de *eerste opbouw*, maar van de *continuering* van dezelfde *opbouw* en meerdere bevestiging. En dit is het dat wij ons zelf als een plicht moeten voorstellen om te praktiseren. Maar hoe? Door die middelen die boven in gegeven *tweede reden* aangewezen zijn, dat is door geregeld Christus woorden te *horen* en dat horen met *godzaligheid* laten vermengd zijn; door meer *bevestigd* te worden in het *geloof*, en dat *geloof*, waarop wij ons bouwen moeten, allerheiligst te vertonen *door goede werken*. Jud.:20. en Jac.2:18. Tezamen vergeleken, door het *bidden in de Geest*, door naarstige waarneming van de middelen der genade, en zo door het *uitwerken* van onze *eigen zaligheid met vreze en beven*. Phil.2:12. En behalve dat, door het gezelschap van de vromen, graag bij te wonen. Want als door onderlinge samenspraak van Goddelijke zaken, het *woord van Christus rijkelijk in ons en onder ons woont*, zo zal dat een gediensdig middel zijn tot onderlinge *opbouw*.

Waarbij altijd moet waargenomen worden, dat Christus zij en blijve het enige *fundament* onzer zaligheid en zo de *grondsteen* van ons heil.

Dit moet er nog bijkomen, dat de zulke die al tot de *genade* gebracht zijn om *levende stenen* van dit *geestelijk huis* te zijn, en dat ook met de daad betonen; en dat in deze stukken.

G.2.a. Dat ze *levend* zijn, in tegenstelling van dood te wezen in zonden. Nu wat doet een levend mens? Hij is werkzaam, hij gaat om met levende mensen, hij onderhoudt en bewaart zijn leven door de middelen die daartoe dienstig zijn. Ect. Zo moet dit door ware gelovige en nieuwgeboren kinderkens, in hen staat waargenomen worden.

G.2.b. Dat ze zich als geestelijke mensen gedragen. Zo spreekt de Apostel van de geestelijken mens, die alle dingen onderscheid. 1.Cor.2:15. en noemt de gemeente van Galatī Hfdst.6:1. *Broeders, gij die geestelijk zijt*. Dat nu is een *geestelijk mens*, die met Gods Geest is aangedaan en zulke gaven heeft ontvangen, die dienstig zijn tot stichting van anderen. Zijn wij dan *opgebouwd tot een geestelijk huis*, wel dan moeten wij ons ook gedragen als zulke geestelijke mensen, die niet meer door het *vlees*, maar door de Geest *geleid* worden.

G.2.c. Dat ze in dat *huis* God de Heere dienen. Boven in de verklaring hebben wij gezegd, dat Petrus hier sprekende van een *geestelijk huis*, ontwijfelbaar het oog hier gehad heeft op het huis de *Tabernakel* en het huis de *Tempel*. Nu dat waren beide huizen, waarin God naar Zijnen wil gediend werd. Daarom zijn wij ook tot zo'n *geestelijk huis opgebouwd*, zo is het billijk dat wij ons zelf overgeven tot de *dienst* van de Heere, wiens *huis* wij zijn; om Hem welbehaaglijk te dienen met eerbied en Godvruchtigheid: volgens Hebr.12:28. Doch onze Apostel zelf wijst ons aan:

G.3. Een *bijzonder einde*, waartoe wij tot een *geestelijk huis*, als *levende stenen* moeten *gebouwd* worden in de overige woorden van dit vers. Welk bijzonder einde:

G.3.a. letterlijk genoemd wordt.

G.3.b. Nader aangewezen.

G.3.a. *Genoemd, tot een heilig Priesterschap*. As onze Apostel hier spreekt van het *Priesterschap*, zo ziet hij daarmee op het ambt en bediening wat de Priesters onder het Oude Testament waarnamen; zijnde *Aāron* en zijn *Zonen* en nakomelingen

zowel Hogepriester als (al)gemene Priesters; van welks ambt en dezelfs bediening in de boeken van het Oude Testament overvloedig te lezen is, voornamelijk in Leviticus. De instelling van dat ambt is bijzonder te zien in Exod.28. En de inwijding of heiliging van de personen in en tot hun ambt in Hfst.29 en hun werk in de volgende hoofdstukken. Het beliefde God niemand tot dit *Priesterambt* toe te laten dan alleen uit de stam *van Levi*; waarom het ook het *Levitishe Priesterschap* genoemd wordt. Hebr.7:11. omdat de kinderen uit de stam van Levi het *Priesterdom* ontvingen. Vers.5. Nu van zulk een *Priesterdom*, anders *Priesterlijke bediening* genoemd. Luc.1:9. Spreekt de Apostel hiervoor zover hij het oog daar op hee; wat hij te beter kon doen omdat hij aan/tot de Joden voornamelijk spreekt die geheel aan de levitische dienst van het Oude Testament gewend waren.

En toch op dat hij geen schijn mocht geven, als of hij die oude Priesterdienst onder hen weder wilde invoeren, zo geeft hij dit *Priesterdom* een bijnaam, zeggende, een *heilig* Priesterdom; bij vers.9. Zal hij spreken van een *Koninklijk Priesterdom*. Hoewel het oude Priesterdom ook een heilig Priesterdom was, voor zover het Gods heilige ordonnantie was en de personen na de ceremoniële wet tot hun ambt moesten *geheiligd* worden; Zij de *Heilige* God dienden en met *heilige dingen* bezig waren; zo is het nochtans dat dit *Priesterdom*, waarvan Petrus hier spreekt op een bijzondere wijze heilig genoemd wordt; namelijk voor zover alle ceremoniële *heiligheid* nu ophield in dit *Priesterdom*, en de inwendige geestelijke *heiligheid* daarin gevonden wordt. Het is waar, *dit Priesterdom* mag ook daarom heilig genoemd worden, omdat het afgezonderd is van de wereld en de (al)gemene mensen en geheiligd tot de dienst van God; doch dat is het voornaamste niet, maar de inwendig *heiligheid* is het voornaamste; zo dat *heilig Priesterdom* hier ook een *geestelijk Priesterdom* is, als staande tussen het *geestelijk huis* en tussen *geestelijke offeranden*; daarom moet het ook een *geestelijk Priesterdom* zijn.

Wij dienen dan verder te weten wat dit *heilig* of *geestelijk Priesterdom* is. *Priesterdom* of *Priesterschap*, zegt wat meer dan *Priester te wezen*, want omdat het is een, *nomen collectivum*, een *vergaderend-woord*, zo bevat het in zich, het hele gezelschap of vergadering van de Priesters; vervolgens hebben wij voor dit *Priesterdom* en *heilig Priesterdom* te verstaan alle uitverkorenen en ware gelovige, alle *nieuwgeboren*, dat is, wedergeboren *kinderen*, die dagelijks tot Christus komen, om als *levende stenen* tot een *geestelijk huis gebouwd* te worden. Zij dan

die dat *geestelijk huis* uitmaken, maken ook dit *heilig Priesterdom* uit; niet sommige personen zoals onder het Oude Testament, waar niet alle vrome en godzalige Priester waren, maar alleen die uit de stam van Levi waren en dat noch wel geen ware heilige; maar onder het Nieuwe Testament zijn alle gelovige en ware heilige, ja alleen die, deze *Priesters* of dit *Priesterdom*. Gemakkelijk kan er een reden gegeven worden waarom de gelovige *Priesters* of een *heilig Priesterdom* genoemd worden; te weten omdat die staat en waardigheid hen van elders toekomt, zoals het ook zo was met *Aäron*; die tot dat ambt geroepen werd. Hebr.5:4. En van wie komt hen anders deze waardigheid toe, dan van Christus? Gelijk de Heere ten opzichte van Zijn Hogepriesterlijk ambt is afgebeeld geworden, door de Hogepriester en andere *Priesters* van het Oude Testament, die tot dat ambt *gezalfd* en door die zalving in hun ambt bevestigd werden: zo is het dan, dat die geestelijke zalving van Christus, die geschied is niet met uitwendige olie, maar met de *Heilige Geest*, Hand.10:58. Die nederdaalt op zijn gelovige: *Gij hebt de zalving van de Heiligen*, zei daarom Johannes; 1.Joh.2:20. Wij zijn met Christus *gezalfd*. 2.Cor.1:21. Zoals de naam Christenen dat ook in zich heeft en meebrengt. Zoals wij dan op een geestelijke wijze met Christus *gezalfd* zijn, voor zover wij zijn Geest hebben ontvangen, zoals daar in vers 22 bij gedaan word, zo zij wij onder andere ook van Hem *gemaakt tot Koningen en Priesters Gode en Zijn Vader*; volgens Openb.1:6. en 5:10. Zie ook 20:6. En hier vandaan is het dat ook hen bij gelijkenis, zowel van de *Priesters* van het Oude Testament, als van Christus zodanige werken toegeschreven en van hen vereist worden, als de *Priesters* moesten doen, zoals terstond verder zal gezegd worden.

In dit Woord dan, *heilig Priesterdom*, geeft Petrus te verstaan de uitnemende eer en waardigheid, zowel van de gelovige van het Nieuwe Testament in het (al)gemeen, als van deze verstrooide gelovige Joden in het bijzonder. Hij toont hen dat het eigenlijke *Priesterschap* nu geen kracht meer had, maar ophield sinds dat Christus, de enige en ware *Hogepriester*, Zijn verzoenoffer had teweeggebracht, en dat zij alle tot die *Priesterlijke waardigheid*, doch op een geestelijke wijze gebracht waren; wordende nog *dagelijks gebouwd tot een heilig Priesterdom*. Ik zeg met nadruk op een *geestelijk wijze*; omdat zij geen *Priesters* waren na de ordening van Melchizedek, na welke alleen Christus Priester was; ook niet na de ordening van *Aäron*, die nu ophield; zo waren zij dan geestelijke *Priesters*; zoals nu verder volgt uit de geestelijke offeranden.

G.3.b. De Apostel dan dit zo letterlijk genoemd hebbende, wijs verder aan waarin nu dit *Heilig Priesterschap* bestond: *Om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus*. Een bijzondere aardigheid vernemen wij hier in de woorden van de Apostel: hij blijft steeds bij dezelfde gelijkenis van het *Levitishe Priesterschap*.

Eerst heeft hij gesproken van een huis of tempel;

Daarna, van het Priesterschap, en zo van de personen die als Priesters in dat huis moesten dienen;

Nu voor de *derde en laatste keer*, spreekt hij van de dienst zelf, die door zulke personen in zo'n huis geschieden moet bestaande in *geestelijke offeranden op te offeren*, ect.

De Apostel spreekt hier van *offeranden op te offeren*, doch die geestelijk zijn en Gode aangenaam door Jezus Christus.

G.3.b.1. Hij spreekt van offeranden op te offeren. Bijzondere onderdelen hadden de Priesters in hun ambt; als *offeren, verzoening* te doen voor het volk. Levit. 16:27/30. Ook voor hen te *bidden*, waartoe hij inging in het Heilige der Heilige. Idem. En het volk te zegenen. Num.6:23. Doch terwijl het voornaamste werk van hen in *offeren* bestond zo stipt dat onze Apostel hier alleenlijk aan.

Offeranden worden door twee Hebreeuwse namen uitgedrukt, welke beide woorden wij vinden Ps.40:7. *Gij hebt geen lust gehad aan slachtoffer en spijsoffer*. Het eerste Hebreeuwse woord was eigenlijk een opoffering van de vruchten van het veld, *spijsoffer* genoemd; het tweede een opoffering van de vruchten van de beesten, die geslacht werden, en daarom *slachtoffers* genoemd. Een *offerande* was eigenlijk dat godsdienstig werk waardoor enig lichamenlijk ding door de dienst van de Priesters werd toe geheiligd, op de gewoonlijke manier, door God voorgeschreven tot bewijs en teken van iets geestelijks. De eerste offerande waar wij uitdrukkelijk van lezen, hoewel uit Gen.3:21. door sommige waarschijnlijk besloten wordt dat ook Adam Gode offeranden heeft toegebracht, is de *offerande* van *Kaïn en Abel*. Gen.4:2-5. Hebbende daartoe het woord en bevel van God gehad, omdat *Abel door het geloof* geofferd heeft. Hebr.11:4. Van de volgende offeranden is overvloedig in Mozes schriften te lezen. Dit zal ons hier ter plaatse genoeg zijn, met een woord aangeroerd te hebben. Hoewel nu onze Apostel het oog wel heeft op die eigenlijke oude *offeranden*, zo spreekt hij nochtans van dezelve niet; om dat hij uitdrukkelijk noemt de:

G.3.b.2. *Geestelijke offeranden*, die wij opofferen moeten. *Geestelijke offeranden* dan worden gesteld tegen die *lichamelijke offeranden*, eerder God toegebracht. Doch welke zijn deze *geestelijke offeranden*? Geen Zoenofferanden, waar door wij nog dagelijks verzoening over onze zonden zouden te weeg brengen; omdat Christus alleen een genoegzame *Zoenoffer* heeft te weeg gebracht. Hebr.9:28. *Stellende Zijn ziel tot een schultoffer*. Jes.53:10. Waarom wij met recht het zogenaamde *Zoenoffer* van de versierde *Mis* in het Pausdom verwerpen, waardoor nog dagelijks, na hun zeggen, voor levende en doden verzoening en vergeving van de zonden verworven wordt. Maar deze geestelijke offeranden, zijn *offeranden des lofs*, zoals Paulus verklaart Hebr.13:15. en dat uit aanmerking van die uitnemende zegeningen die wij van God in zonderheid in Christus en om Christus wil dagelijks ontvangen.

Tot beter verstand van deze *geestelijke offeranden*, is het niet genoeg, te weten dat het *offerande des lofs zijn*, en dat wij God danken moeten voor de ontvangen weldaden, maar terwijl Gods Woord ons daar van bijzondere aanwijzing doet, zo moeten wij dat hier bijbrengen.

Wij zeggen dan: Deze onze *geestelijke lofofferen* bestaan hierin.

G.3.b.2.a. Dat wij ons zelf geheel en al, naar ziel en lichaam, en zo na de gehele persoon, aan God en Zijn dienst overgeven. Dit verplicht biddende wijze Paulus. Rom.12:1. Zo was het gelegen met de gelovige te *Macedonië*, *Die zichzelf eerst gaven aan den Heere*. 2.Cor.8:5.

G.3.b.2.b. Dat onze zielen en lichamen in het bijzonder ook voor de Heere zijn. Onze zielen, voor zover wij *God de Heere heiligen moeten in onze harten*, dat is, ziel en al onze inwendige bewegingen. 1.Pet.3:15. omdat de ziel bijzonder is een *Tempel van de Heilige Geest*. 1.Cor.3:16. Onze *lichamen*; niet alleen omdat die ook *tempelen van de Heiligen Geest zijn*. 1.Cor.6:19. Maar ook omdat wij die tot allerlei lijden en zelfs tot de dood voor Christus naam moeten bereid houden; wat dan een drankoffer genoemd wordt. Phil.2:17 en 2.Tim.4:6. Christus word in ons *lichaam ook groot gemaakt door de dood*. Phil.1:20.

G.3.b.2.c. Dat wij *nederig* zijn voor God, uit aanmerking van Zijn onverdiende weldaden, en *verslagen* van hart uit het gevoel van ons eigen *onwaardigheid*. Een *nederig* hart en *verslagen* geest noemt David een *geestelijke offerande*. Ps.51:19.

G.3.b.2.d. Dat wij met onze *mond* God *belijden*. Hebr.13:15. Hem *bidden*, als wij wat van noden hebben; ons *gebed* is *als een reukwerk* en *de opheffing onzer*

handen, als een *avondoffer*. Ps.141:20. Zie ook Openb.5:8.

G.3.b.2.e. Dat wij met onze handen *milddadigheid* bewijzen aan de ellendige; want *weldadigheid* en *mededeelzaamheid* zijn *offeranden*, waaraan *God een welbehagen heeft*. Hebr.13:16.

G.3.b.2.f. Eindelijk, dat wij werken van godzaligheid en heiligheid voortbrengen. Dat noemt David. Ps.4:6. Te *offeren offeranden der gerechtigheid*.

Ziet daar nu in het (al)gemeen de *geestelijke offeranden*, en ook in het bijzonder welke die zijn; En die zijn het die de Apostel van deze zijn gelovige, en meteen van ons vereist om die op te *offeren*, uit kracht van ons *geestelijk Priesterdom*; zoals dan eertijds de gewone Priesters niet ledig voor God moesten omgaan, maar dagelijks bezig zijn, met offeranden op te offeren, zo wij ook.

G.3.b.3. Maar het moeten zulke *offeranden* zijn die *Gode* aangenaam zijn door Jezus Christus. Ergo. Zoals de oude *offeranden* aan niemand anders dan aan God moest toegebracht worden, zo mogen deze *geestelijke offeranden* ook aan niemand anders dan aan *God* toegebracht worden. Het was een verfoeilijke offerande wanneer eertijds de heidenen, en na hun voorbeeld de Joden, hun kinderen de afgoden gaven, die slachtende en latende *door het vuur gaan*, om ze zo op te offeren. Het was ook eens onlijdelijk dat de *Priester van Jupiter*, met de scharen aan *Paulus*, en *Barnabas* wilden offeren. Hand.14:13/14. En de Apostel Paulus sprekende met afkeur van de *offeranden* van de *Heidenen*, zegt 1.Cor.10:20. Dat hetgeen zij offeren zij *de duivelen offerden en niet Gode*. Daarom, om beter te doen, moet God het voorwerp van onze *offeranden* zijn. *Offert Gode*, staat er in Ps.50:14. *Laat ons Gode opofferen*, vermaant Paulus Hebr.13:15. God alleen moet *gediend* worden, zo dan ook in onze *offeranden*, God alleen is het uit wiens hand wij de overvloed van alle zegening ontvangen; Daarom moet ook de *offeranden des lofs* tot Hem alleen wederkeren. Ja, het is Gods werk, dat wij *opgebouwd* worden als *levende stenen*, tot een *geestelijk huis* en tot een *heilig Priesterdom*; dienvolgens, daar wij zo'n eer van God ontvangen, is het billijk, dat wij Hem wederom door *dankoffers* eren: volgens Ps.50:23.

Maar noch is dit niet genoeg. Daar zijn wel offeranden *Gode* toegebracht, die Hij evenwel niet aanzag met een oog van welgevalligheid; zoals de Heere Kaïn en zijn offer niet aanzag. Gen.4:5. Daarom moet onze zorg zo zijn, dat onze geestelijke offerranden *Gode* aangenaam mogen zijn, of wel aangenaam, zoals het grondwoord zo vertaald word in 2.Cor.6:2. Als van *offerhanden* gesproken word,

die God al eer *aangenaam* zij geweest, zo word er wel gezegd, dat God die *aanzag*, dat God die *liefelijke reuk rook*; dikwijls word in Leviticus vermeld van offeranden tot een liefelijke reuk de Heere. Zijn welgevallen of aangenaamheid in de offeranden heeft God ook wel door enig zichtbaar teken, als door vuur van de hemel, te kennen gegeven. En elke Priester moest op het nauwste zorg dragen, dat zijn offerande die hij opofferde, bij God aangenomen werd; tot welk einde hij de minste omstandigheid moest waarnemen, hem in die dienst voorgeschreven: Zo wil nu onze Apostel dat onze *geestelijke offeranden* niet verworpen worden, maar bij God *aangenaam* zijn; daarom spreekt Paulus ook in het bijzonder van de offerande der *weldadigheid* en *mededeelzaamheid*, dat God daaraan een *welbehagen* heeft. Hebr.13:16. Zie ook Phil.4:18. *Een aangename offerande*. Zoals ook van de *offerande* van onze *lichamen*, dat die God *welbehaaglijk* moet zijn. Rom.12:1. In al onze plichten moeten wij *God Welbehaaglijk dienen*. Hebr.12:28. Zo dan ook in deze *geestelijke offeranden* Hem toe te brengen, die een groot deel van onze *dienst* uitmaken. En wat God aangenaam is, dat ontvangt van Hem vergelding.

Onze Apostel doet erbij, *door Jezus Christus*. *Of*, deze woorden gevoegd worden bij *opofferen*, in deze zin, dat wij *door Christus* moeten opofferen en onze *offeranden door Christus* Gode moeten toebrengen, zoals Paulus vermaand. Hebr.13:15. *Laat ons door Hem*, namelijk Christus, Gode opofferen; *Of*, dat ze gevoegd worden met het woord aangenaam, zoals de woorden in orde eigenlijk meebrengen, in die zin, dat onze offeranden God niet *aangenaam* zijn dan *door Jezus Christus*; dat beide zal toch op één en hetzelfde neer komen; want als wij door Christus, als onze Middellaar, God onze lofofferen toebrengen, dan zijn ze Hem aangenaam; zoals niets buiten Hem God *aangenaam* is. Wij lezen in Gen.4:4/5. *Dat de Heere Abel en zijn offer aanzag, maar Kaïn en zijn offer zag Hij niet aan*; dat is, *Abels offerande* was Hem aangenaam, maar *Kaïns offerande* verwierp Hij. Wil men daarvan de rede weten, die was deze: *Abel offerde door het geloof* in het beloofde zaad, maar *Kaïn* zonder geloof, en zo speelde hij in zijn offeren de *huichelaar*. In die plaats wordt ons ook aangewezen hoe iemands offerande God aangenaam kan zijn, namelijk, als de *persoon* eerst God aangenaam is *door het geloof* in Jezus Christus, dan is zijn gave God aangenaam om zijns persoons wil; want de Heere zag eerst *Abels persoon* aan en daarna zijn *offer*. Dit staat dan vast dat geen van onze *geestelijke offeranden* God aangenaam zijn kan zonder Christus, maar alleen *door Hem*. En geen wonder; want:

G.3.b.2.f.1. Christus is ons *Altaar*. Hebr.13:10. die de gave *heiligt*. Matth.23:19. Zo moeten onze *geestelijke offeranden* op Dat geestelijken Altaar gelegd en zo God toegebracht worden.

G.3.b.2.f.2. Onze *geestelijke offeranden* zijn *lofferen*, zoals boven gezegd is: zoals nu alle zegeningen *door Christus* uit de Hemel ons toekomen; also moeten ook onze dankzeggingen en lof *door diezelfde Christus*, na de Hemel weder opklimmen. *Door Christus hebben wij de toegang tot de Vader*. Ef.2:18.

Zo verstaan wij welke de geestelijke zin deze woorden hebben en wat ze zeggen hebben. Eer wij die nog door toepassing ons nuttig maken, kunnen wij niet nalaten, om aan te wijzen, hoe deze vermaning en de woorden waar door deze vermaning uitgedrukt wordt, passen op de vermaning van vers 1 en 2. en hoe die door deze nader bevestigd wordt. Namelijk aldus: Onze Apostel toont hier zoals boven in de verklaring gezegd is, de uitnemende waardigheid van de gelovigen ten aanzien van hun geestelijke staat, waaruit zo'n sluitrede kan gemaakt worden: Die daar een *geestelijk huis*, een heilig Priesterdom zijn, en hun werk daarvan moeten maten, om God *lofferen* toe te brengen, die moeten alle *kwaadheid afleggen*, ect. en in het tegendeel na God en Zijn Heilige instellingen *begerig* zijn om te smaken, *hoe goedertieren de Heere is*. Maar nu, gij zijt gemaakt tot een geestelijk huis Ergo. Of zo: hoe groter de waardigheid van de gelovigen onder het Nieuwe Testament is boven de Joden onder het Oude en Testament, hoe groter ijver in godzaligheid van hen ook vereist wordt. Maar mijn gelovige uw waardigheid is nu veel groter, want gij zijt zelf een *huis* en *tempel*, zelf zijt gij *geestelijke Priesters*, en *geestelijke offeranden* moeten van u *opgeofferd* worden, waar eertijds maar sommige alleen *Priesters* waren en *lichamelijke offeranden*, in een *materiële Tempel* God toebrachten; Daarom, zo behoort uw ijver in een ongeveinsde godzaligheid zoveel groter te zijn.

Op deze wijze kan deze tweede vermaning de eerste nader bevestigen. Nu de

Toepassing.

Moeten wij als een *heilig Priesterdom* God *geestelijke offeranden*, die Hem *aangenaam zijn door Jezus Christus* toebrengen, zo dient dit:

T.1. Tot *bestrafing* en *overtuiging* van degene die van dit heilig en *geestelijk Priesterdom* geen of weinig kennis hebben. De naam van *Christenen* dragen ze, en

weten dat ze niet in het *Heidendom*, maar in het *Christendom* geboren zijn en opgevoed worden, maar wat eigenlijk de naam van *Christen* meebrengt dat is bij velen onbekend; wat onder anderen uit dit hun *geestelijk Priesterdom* kan vernomen worden, wat wij hebben omdat wij *Christenen* en aan *Christus* zalving deelachtig zijn. Wij horen hier nu dat ons *heilig Priesterdom* vereist, *God geestelijke aangename offeranden op te offeren*, maar als wij eens of het algemene of het bijzondere daarvan bezien, hoe weinig zal dat bevonden worden.

Het *algemene* bestaat daarin, dat het zijn *lofofferen*, en zo dankzeggingen voor genoten weldaden. Nu, men kan immers niet loochenen, of de Heere dagelijks ons overlaad, buiten, ja tegen onze waardigheid, met Zijn zegeningen, zo dat wij nootgedwongen met *David* uit te roepen. Ps.40:6. *Gij, O Heere, hebt Uw wonderen en Uw gedachten aan ons vele gemaakt, ect.* Doch zulks niet tegenstaande, hoe vele zijn er die daar door God geen *lofofferen* toebrengen? Die God wel op hun manier kennen als ze in nood zijn en gebrek hebben, maar Hem vergeten als ze geholpen zijn; tegen wie men wel met recht zeggen mag, zoals eens *Mozes* tegen *Israël*. Deut.32:6. *Zult gij dit de Heere vergelden, gij dwaas en onwijs volk? Ect.* Dit is waarlijk tot versmading van God; want *die dankoffert, zal Mij eren*, zegt God zelf. Ps.50:23. Zo dan die God niet dankoffert, die *versmaad* en *onteert* Hem.

Het *bijzondere* van deze *geestelijke offeranden* bestaat:

Ten opzichte van God: Dat wij ons geheel en al ten *dienste* van Hem overgeven, *Zijn naam belijden*, Ons lichaam en ziel maken tot Zijn heilige Tempelen, en zo ongeveer godzaligheid oefenen.

Ten opzichte van ons zelf: dat wij uit kennis van onze eigen *nietigheid*, zondigheid en verdoemlijkheid, recht *nederig* zijn en door het gevoel van onze zonden *gebrokene van harten*.

En ten opzichte van onze naasten: dat wij milddadig en mededeelzaam zijn, hen onze liefde door dadelijkheid laten gevoelen. Maar als wij ons zelf of de meeste *Christenen* zich hieraan eens onderzoeken, hoe schraal zullen deze *offeranden* bevonden worden, zo dat God en wij zelf en onze naasten met recht daar over klagen mogen. En als er van deze dingen al iets voorkomt en *aangebracht* wordt om te *offeren*, zo is het *wat blinds* en *wat kreupels*, en wij zeggen daarvan, *het is niet kwaad*. Mal.1:8. ik wil zeggen dat het zo onvolmaakt is, en niet waardig, dat God een *aangenaamheid* daarin scheppen zou, maar wel tot ons zeggen mocht: *Brengt dat doch uw Vorst; zal hij een welgevallen aan u hebben? Of zal hij uw*

aangezicht opnemen?

Nog zijn er andere die het nog erger maken. Die in plaats van enige van hun tijdelijke goederen *op te offeren* aan de behoeftigen, geen moeite hebben om hun geld en andere goederen *op te offeren* aan de pronk en praal van deze boze wereld, wordende deze wereld. Die in plaats van zichzelf *op te offeren* ten dienste van God, zich *opofferen* ten dienste van de wereld, wordende *deze wereld gelijkvormig*; ja, daar ze hun *lichamen en zielen* behoorde te maken tot *tempelen* voor de *Heilige Geest*, daar maken zij die tot *tempelen* voor den *onreinen geest*; zodat men van vele *Christenen* met waarheid moet zeggen, wat eens Paulus zei van de *Heidenen*. 1.Cor.10:2. *Dat zij niet God, maar aan de duivelen offeren.*

En waar of dit vandaan komt? Niet anders dan uit onwetendheid; Zij kennen noch hun *Christendom* niet, en vervolgens dat *heilig Priesterdom* ook niet; Zij kennen *Jezus Christus* niet door welke alleen wij God aangenaam zijn; Zij hebben ook nog geen rechte bevassing van hun geestelijke *opbouw*ing tot een *geestelijk huis en heilig Priesterdom*; En daarvan is het dat ze maar zowat heen in het *Christendom* leven; hetwelk, indien het niet verbeterd wordt, zeker in hen zal veroorzaken, dat God hen eens als walgelijk zal wegwerpen. Vergelijk hiermee eens Jes.1:12-16.

T.2. *Tot opwekking van ons.* Laten wij betere kennismaken van ons *Christendom* in het (al)gemeen en van ons *heilig Priesterdom* in het bijzonder; en die kennis verkregen hebbende, laten wij dat beide betonen. En waarin? *Om geestelijke offeranden op te offeren, die God aangenaam zijn door Jezus Christus.* En waarom niet? Wij worden immers nog dagelijks *gebouwd tot een heilig Priesterdom*; de Heere doet nog de moeite en kosten aan ons, dat Hij ons laat *opbouwen*, door de dienst van Zijn geestelijke *arbeiders en timmerlieden*, en dat op het fundament van *Christus en zijn Leer*. De *Tabernakel* eerst en *Salomons Tempel* daarna werden niet tevergeefs gebouwd, maar opdat God daarin mocht gediend worden. Het *Priesterdom* werd van God niet tevergeefs al eer ingesteld, noch de *Priesters* te vergeefs verordonneerd, maar op dat ze hun *Priesterdom*, in opgelegde ambten vervullen en bedienen zouden. Zo is het dan ook met ons in het geestelijke, nu onder de bediening van het Nieuwe Testament. Wel laten wij dan ons *Priesterdom* wel bekleden en bedienen. En dat in:

T.2.1. Dat wij ons *heilig* gedragen, zoals eertijds de *Priesters* moesten doen. *Dat*

uw Priesters bekleed worden met gerechtigheid, staat er in Ps.132:9.

Ons *Priesterdom* wordt hier genoemd een *heilig Priesterdom*, billijk dan dat wij dat met *heiligheid versieren*, zoals de *heiligheid van het huis* des Heeren *sierlijk is, tot lange dagen*. Ps.93:5.

T.2.2. Dat wij de Heere *lofferen* toebrengen; dat is, dankbaar ons voor God betonen voor het genot van Zijn weldaden; en dat zo graag als wij onze mond wisten te openen toen ons iets ontbrak. Dit is het in Ps.50:14. *Offert Gode dank en betaalt de Allerhoogste uw beloften*.

T.2.3. Dat wij *ons zelf* geheel en al *opofferen* ten *dienste* van de Heere. En heeft iemand tot nog toe anders gedaan, zich opofferende aan een *averechtse* heer, wel, die wende zich tot de ware God. Dit is het wat Paulus vereist. Rom.6:19. *Gelijk gij uw leden gesteld hebt, om dienstbaar te zijn aan de onreinheid en de ongerechtigheid tot ongerechtigheid; zo stelt nu uw leden, om dienstbaar te zijn tot gerechtigheid tot heiligmaking*.

T.2.4. Dat wij Gods *naam belijden*; door het aannemen of omhelzen van Zijn waarheid, als mede door de aanroeping van Zijn naam; Dat wij gevoelende onze zonden, *gebrokene geesten* en *verslagene harten* God toebrengen, zo dikwijls wij in Zijn Heilige ordonnantiën tot God naderen zullen; En dat wij voor onze naasten, de *weldadigheid en mededeelzaamheid* niet vergeten; zoals deze dingen boven zijn aangewezen.

En toch, zal dit alles naar behoren en in zijn volkomenheid der delen, door ons gepraktiseerd worden, zo moeten wij dit volgende nog opnemen tot enige:

Besturing.

B.1. Deze onze *geestelijke offeranden*, uit kracht van ons *heilig Priesterdom*, moeten *God aangenaam* zijn. Het moet ons niet genoeg zijn, dat wij iets doen, dat de mensen welgevallig is, maar voornamelijk God. En zo dan onze *offeranden, die God aangenaam zijn door Jezus Christus*. Wie zonder Jezus komt wordt teruggezonden, maar die komt met Jezus in de armen, die is welkom. Zo dan wij als personen moeten God eerst behagen, door het geloof in Christus, *zonder geloof is het onmogelijk God te behagen, en die tot God komt, moet geloven*. Hebr.11:6. En dan zullen onze geestelijke offeranden, om onze persons wil God ook behagen.

B.2. Zullen wij onszelf ten *dienste* des Heeren *opofferen*, zo moet er dan tevoren doding geschieden. Eer de *Priesters* de beesten *opofferden*, zo werden die eerst

gedood; Zo hebben wij ook deze plicht: *Dood uw leden, die op de aarde zijn.* Col.3:5. Wat te verstaan is van de onderbrenging van onze boze *lusten*, dat anders genoemd wordt, *door de Geest de werkingen van het lichaam te doden*; Waarop dan het leven toegezegd wordt. Rom.8:13.

B.3. Zal dit ons *Priesterdom* in alle delen behartigd worden, zo hebben wij nog te *bidden* voor andere en anderen te *zegenen*, zoals dit het ambt van de Priesters meebracht, en van onze Hogepriester, Jezus niet is nagelaten. Dit wordt ons belast. Jac.5:16. en Matth.5:44. en op verschillende andere plaatsen meer. Als wij dan op deze wijze ons Christendom en Priesterdom betrachten, wat zal er anders opvolgen dan dat wij bij God aangenaam zullen zijn om Christus wil; En dat wij eens van Christus ingebracht zullen worden in dat heiligdom, dat niet met handen gemaakt is.

Wilt u meer lezen:

Download via onderstaande link meer informatie over de 1e Petrus
brief van Dominicus Goltzius

<https://www.depelgrim.com/mth0059-schriftmatige-verklaring-van-1-petrus-d.-goltzius>